

Dadansoddi ar gyfer Polisi

Analysis for Policy

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

RHIF YMCHWIL CYMDEITHASOL: 80/2024

DYDDIAD CYHOEDDI: 15/01/2025

Atodiadau Adolygiad Adroddiad Terfynol ar Gyflwyno Isafbris am Alcohol yng Nghymru

Mae'r ddogfen yma hefyd ar gael yn Saesneg.

This document is also available in English.

OGI © Hawlfraint y Goron ISBN Digidol 978-1-83625-883-4

Wulf Livingston¹, Andy Perkins², Katy Holloway³, Shannon Murray³,
Marian Buhociu³, Iolo Madoc-Jones¹

¹ Prifysgol Wrecsam

² Figure 8 Consultancy Services Ltd (Dundee)

³ Prifysgol De Cymru

Atodiadau: Livingston, Perkins, Holloway, Murray, Buhociu a Madoc Jones (2025). Adroddiad Terfynol - Adolygiad o Gyflwyno Isafbris am Alcohol yng Nghymru Caerdydd: Llywodraeth Cymru, adroddiad GSR rhif 80/2024. Ar gael yn: <https://www.llyw.cymru/adolygiad-o-gyflwyno-isafbris-am-alcohol-yng-nghymru-dadansoddi-cyfraniadau>

Safbwyntiau'r ymchwilydd yw'r rhai a fynegir yn yr adroddiad hwn, ac nid rhai Llywodraeth Cymru o reidrwydd.

I gael mwy o wybodaeth, cysylltwch â:

Adran Ymchwil a Gwybodaeth Gymdeithasol

Llywodraeth Cymru

Parc Cathays

Caerdydd

CF10 3NQ

E-bost: Ymchwil.lechydAGwasanaethauCymdeithasol@llyw.cymru

Atodiadau

1. Crynodeb o werthusiadau Cymru
2. Data Alcohol Change
3. Llenyddiaeth sy'n seiliedig ar bolisiau 2022-24

Atodiad 1 - Crynodeb o'r gwerthusiadau yng Nghymru

Astudiaeth	Asiantaeth Arweiniol/Prif Ymchwilydd	Partneriaid	Prif Ymchwilydd	Adroddiadau
Astudiaeth Newid	Prifysgol De Cymru	Figure 8 Consultancy Prifysgol Wrecsam	Yr Athro Katy Holloway	Astudiaeth Newid TERFYNOL
Dadansoddiad o Gyfraniad	Prifysgol Wrecsam	Figure 8 Consultancy Prifysgol De Cymru.	Yr Athro Wulf Livingston	Dadansoddiad o Gyfraniad - INTERIM
Astudiaeth Adwerthwyr	Y Ganolfan Genedlaethol ar gyfer Ymchwil Gymdeithasol	Prifysgol Sheffield	Dr Martin Mitchell	Adwerthwyr - LLINELL SYLFAEN Adwerthwyr - INTERIM
Astudiaeth o'r boblogaeth sy'n cael triniaeth	Figure 8 Consultancy	Prifysgol Wrecsam Prifysgol De Cymru	Mr. Andrew Perkins	Astudiaeth o'r Boblogaeth sy'n Cael Triniaeth - INTERIM
Astudiaeth o'r Boblogaeth yn Gyffredinol	Prifysgol De Cymru	Figure 8 Consultancy Prifysgol Wrecsam	Yr Athro Katy Holloway	Y Boblogaeth Gyffredinol - LLINELL SYLFAEN Y Boblogaeth Gyffredinol - COVID Y Boblogaeth Gyffredinol - INTERIM
Astudiaeth o Agweddau'r Cyhoedd	Llywodraeth Cymru	Dim	Dr Tom Cartwright	Agweddau'r Cyhoedd - TERFYNOL

Atodiad 2 – Data Alcohol Change UK

2.1 Cymharu effaith isafswm pris uned o 50c fesul uned (MUP) yn 2009, 2014 a 2024

Mae'r tablau canlynol yn cymharu effaith isafswm pris uned o 50c yr uned ar brisiau pedwar diod benodol o'r un gadwyn archfarchnad yn 2009, 2014 a 2024. Cynhaliwyd yr archwiliad prisiau cychwynnol fel rhan o'r ymchwil ar gyfer adroddiad Alcohol Concern (Alcohol Change UK erbyn hyn) *The Price is Right*. Roedd prisiau 2009 a 2014 ar gyfer Cymru a Lloegr. Y prisiau ar gyfer 2024 yw'r rhai ar gyfer Lloegr, er mwyn dileu ffactor drysu isafbris uned yng Nghymru o 2020 ymlaen.

Prisiau 2009

Diod	Unedau	Pris	Pris fesul uned	Pris @ 50c fesul uned	Gwahaniaeth mewn £ rhwng MUP 50c a phris 2009	Gwahaniaeth mewn % rhwng MUP 50c a phris 2009
Sainsbury's Basics Wine 75cl	8.3	£ 2.49	£ 0.30	£ 4.15	£ 1.66	+67%
Stella Artois 440ml	2.2	£ 0.92	£ 0.41	£ 1.10	£ 0.18	+20%
Sainsbury's Basics Cider 2 litr	8.4	£ 1.18	£ 0.14	£ 4.20	£ 3.02	+256%
Sainsbury's Basics Vodka 70cl	28	£ 6.41	£ 0.23	£ 14.00	£ 7.59	+118%

Prisiau 2014

Diod	Unedau	Pris	Pris fesul uned	Pris @ 50c fesul uned	Gwahaniaeth mewn £ rhwng MUP 50c a phris 2014	Gwahaniaeth mewn % rhwng MUP 50c a phris 2014
Sainsbury's Basics Wine 75cl	7.9	£ 3.60	£ 0.46	£ 3.95	£ 0.35	+10%
Stella Artois 440ml	2.1	£ 1.00	£ 0.48	£ 1.05	£ 0.05	+5%
Sainsbury's Basics Cider 2 litr	8.4	£ 2.15	£ 0.26	£ 4.20	£ 2.05	+95%
Sainsbury's Basics Vodka 70cl	26.3	£ 10.50	£ 0.40	£ 13.15	£ 2.65	+25%

Prisiau 2024

Diod	Unedau	Pris	Pris fesul uned	Pris @ 50c fesul uned	Gwahaniaeth mewn £ rhwng MUP 50c a phris 2015	Gwahaniaeth mewn % rhwng MUP 50c a phris 2024
Sainsbury's Basics Wine, wedi'i ailfrandio fel Sainsbury's House Wine, 75cl	9.0	£ 4.50	£ 0.50	£ 4.50	£ 0.00	0%
Stella Artois 440ml	2.0	£ 1.29	£ 0.64	£ 1.00	-£0.29	-32%
Sainsbury's Basics Cider, wedi'i ailfrandio fel Sainsbury's Original Dry Cider, 2 litr	9.0	£ 2.85	£ 0.32	£ 4.50	£ 1.65	+37%
Sainsbury's Basics Vodka, wedi'i ailfrandio fel Sainsbury's Vodka 70cl	26.3	£ 11.99	£ 0.46	£ 13.15	£ 1.16	+9%

2.2 Arolwg o brisiau'r diodydd rhataf sydd ar werth mewn siopau yng Nghymru

Cynhaliwyd yr arolwg ciplun hwn gan Alcohol Change UK ym mis Mawrth 2024, bedair blynedd ar ôl cyflwyno'r isafbris uned am alcohol yng Nghymru. Mae'n canolbwyntio ar y diodydd rhataf sydd ar werth yng Nghymru, o ran eu pris o'i gymharu â'u cynnwys alcohol. Cynhaliwyd y gwaith maes mewn canghennau o Lidl, Morrison's, Sainsbury's, Tesco, a Spar yng Nghaerdydd ar 6 a 7 Mawrth 2024. Mae'r holl brisiau fesul uned wedi cael eu talgrynnu i fyny neu i lawr i'r geiniog gyfan agosaf. Ym mhob adran, rhestrir diodydd yn nhrefn yr wyddor. Er mwyn tynnu sylw at dueddiadau diweddar a thymor hwy, mae'r adroddiad hwn yn cymharu prisiau ym mis Tachwedd 2019 (pedwar mis cyn cyflwyno'r Isafswm Pris Uned) â'r rheini ym mis Mawrth 2023 a mis Mawrth 2024.

Seidr

Mae effaith fwyaf yr isafbris uned o bell ffordd yn parhau i fod yn y categori seidr, ac yn enwedig ar "seidr gwyn" (7.5% ABV) cryf, a werthwyd am gyn lleied â 21c yr uned yn 2019. Mor gynnar â mis Mawrth 2020, roedd cynwysyddion mawr (2.5 neu 3 litr) o'r seidrau hyn yn dod yn anoddach dod o hyd iddynt, gan eu bod yn amhosibl eu gwerthu i raddau helaeth am 50c yr uned. Mae'r duedd hon wedi parhau, ac ym mis Mawrth 2024, ni wnaethom ganfod unrhyw seidr ABV 7.5%, hyd yn oed mewn poteli neu ganiau llai. Yn eu lle, rydym wedi gweld amrywiaeth o seidr 4% a 5% ABV mewn poteli 2 litr ac mewn caniau a photeli llai yn amrywio o ran maint o 440ml i 568ml (un peint). Mae'n deg dweud bod isafbris uned o 50c yr uned yn fesur effeithiol ar gyfer lleihau gwerthiant (ac felly, yn ôl pob tebyg, faint o seidr cryf iawn sy'n cael ei ddefnyddio).

Enw'r ddiodyd, ABV, maint	Gwerthwr/gwerthwyr	Unedau alcohol fesul cynhwysydd	Pris 2019	Pris fesul uned yn 2019	Pris 2023	Pris fesul uned yn 2023	Pris 2024	Pris fesul uned yn 2024
ACE Cider 7.5% Potel 1 litr	Spar	7.5	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	£ 3.75	£ 0.50	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth
Black Storm 7.5% can 500ml sengl	Spar	3.8 y can	£ 0.99	£ 0.26	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth
Country Choice 5% Potel 2 litr	Spar	10	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	£ 5.00	£ 0.50	£ 5.00	£ 0.50

Country Choice 5% Can 440ml	Spar	2.2	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	£ 1.69	£ 0.77
Country Choice 5% Can 500ml	Spar	2.5	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	£ 1.50	£ 0.60
Crofters 5% Potel 2 litr	Tesco	10	£ 2.05	£ 0.21	£ 5.00	£ 0.50	£ 5.00	£ 0.50
Crumpton Oaks 5% Potel 2.5 litr	Spar	12.5	£ 4.49	£ 0.36	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth
Crumpton Oaks 5% Potel 2 litr	Morrison's a Tesco	10	£ 2.05	£ 0.21	£ 5.00	£ 0.50	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth
Crumpton Oaks 5% Poteli a chaniau 500ml (cynyddwyd i 568ml yn 2024)	Tesco	2.5 (cynyddwyd i 2.8 yn 2024)	£ 0.85	£ 0.34	£ 1.25	£ 0.50	£ 1.43	£ 0.51
Frosty Jack's 7.5% Potel 2.5 litr	Spar	18.8	£ 4.79	£ 0.25	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth
Frosty Jack's 7.5% can 500ml sengl	Spar	3.8	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	£ 2.00	£ 0.53	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth

HCC Black 7.5% Can 500ml	Spar	3.8 y can	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	£ 2.00	£ 0.53	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth
K Cider 8% can 500ml sengl	Spar	4.0 y can	£ 1.50	£ 0.38	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth
K Cider 8% 4 x Can 440ml	Morrison's	3.5 y can	£6.00 am 4 can	£ 0.43	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth
Knights Cider 7.5% Can 500ml	Spar	4.2 y can	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	£ 2.10	£ 0.50	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth
Original Dry Cider 5% Potel 2 litr	Sainsbury's	10	£ 2.50	£ 0.25	£ 5.00	£ 0.50	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth
Original Dry Cider 5% 4 x Can 440ml	Sainsbury's	2.2 y can	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	£ 4.50	£ 0.50	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth
Tesco Apple Cider 5% 4 x Can 440ml	Tesco	2.2 y can	£2.20 am 4 can	£ 0.25	£4.40 am 4 can	£ 0.50	£4.40 am 4 can	£ 0.50
White Storm 7.5% can 500ml sengl	Spar	3.8 y can	£ 0.99	£ 0.26	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth

White Storm 7.5% 2.5 litr	Spar	18.8	£ 3.99	£ 0.21	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth
Woodgate Apple Cider 4.5% (wedi gostwng o 5% yn 2019 a 2020) 4 x Can 440ml	Lidl	2 y cant (2.2 yn 2019 a 2020)	£1.89 am 4 can	£ 0.21	£ 3.96	£ 0.50	£ 3.96	£ 0.50
Woodgate Apple Cider 4.5% (wedi gostwng o 5% yn 2019 a 2020) Potel 2 litr	Lidl	9 (10 yn 2019 a 2020)	£ 1.99	£ 0.20	£ 4.50	£ 0.50	£ 4.50	£ 0.50

Perai mewn bocs

Cyn yr Isafswm Pris Uned, roedd perai mewn bocs yn cynnig dewis rhad yn lle bocsys gwin. Diflannodd am gyfnod byr o rai siopau yng Nghymru pan gyflwynwyd yr isafbris uned yn 2020. Fe'u gwelwyd ar werth eto yn 2023, ond erbyn 2024 mae'n ymddangos bod yr isafbris uned wedi arwain at ostyngiad eithaf sylweddol ym maint cynwysyddion ar gyfer y brand sy'n cael ei werthu fwyaf, er mwyn cynnal fforddiadwyedd mae'n debyg.

Enw'r ddiiod, ABV, maint	Gwerthwr/gwerthwyr	Unedau alcohol fesul cynhwysydd	Pris 2019	Pris fesul uned yn 2019	Pris 2023	Pris fesul uned yn 2023	Pris 2024	Pris fesul uned yn 2024
Country Manor 6.8% Bocs 3 litr (2.25 litr yn 2024)	Morrison's, Sainsbury's, Tesco	20.4 (15.3 yn 2024)	£4.75 yn Morrison's, £5.75 yn Tesco	£0.23 yn Morrison's, £0.28 yn Tesco	£10.20 yn Tesco a Sainsbury's, £11.25 yn Morrison's	£0.50 yn Tesco a Sainsbury's, £0.53 yn Morrison's	£7.65 yn Morrison's a Tesco, £8.50 yn Sainsbury's	£0.50 yn Morrison's a Tesco, £0.56 yn Sainsbury's

Gwirodydd

Ar ôl seidr, gwirodydd yw'r categori diodydd lle mae effaith isafbris uned yn fwy amlwg. Roedd cyflwyno'r Isafswm Pris Uned yn 2020 fwy neu lai wedi dileu'r categori rhataf o wirodydd: brandiau "arbedion" a "sylfaenol" yr archfarchnadoedd, yr oeddem wedi'u gweld ar werth yn 2019 am gyn lleied â 38c yr uned. Cafodd gwirodydd "arbedion" a "sylfaenol" eu disodli ar waelod y raddfa brisiau gan yr hyn a oedd wedi bod yn wirodydd ail rataf brand eu hunain yn yr archfarchnadoedd. Roedd y rhan fwyaf o'r gwirodydd brand eu hunain wedyn yn union ar y trothwy 50c yr uned rhwng 2020 a 2023, ond mae rhai wedi dechrau mynd ychydig yn uwch erbyn hyn. Mae'n debyg bod hyn oherwydd pwysau chwyddiant cyffredinol a gellid ei ystyried fel dadl dros godi'r trothwy isafbris uned yn uwch na 50c.

Mae'n anodd gwneud cymariaethau dros amser yn y categori hwn, ac ers 2019 roeddem wedi cofnodi prisiau'r mathau rhataf o wirodydd ar y pryd, nad ydynt bellach ar werth yng Nghymru. Nid oeddem wedi cofnodi bryd hynny brisiau'r mathau sydd rataf erbyn hyn, a oedd ond yr ail rataf yn 2019.

Enw'r ddiodyd, ABV, maint	Gwerthwr/gwerthwyr	Unedau alcohol fesul cynhwysydd	Pris 2019	Pris fesul uned yn 2019	Pris 2023	Pris fesul uned yn 2023	Pris 2024	Pris fesul uned yn 2024
Glenn's Vodka 37.5% potel 700ml	Tesco	26.3	Dim cofnod	Dim cofnod	£ 13.13	£ 0.50	£ 14.25	£ 0.54
Glenn's Vodka 37.5% Potel 1 litr	Morrison's	37.5	Dim cofnod	Dim cofnod	£ 18.75	£ 0.50	£ 18.75	£ 0.50
Gwirod brand eu hun: fodca a jin 37.5% potel 350ml	Lidl, Morrison's, Sainsbury's, Tesco	13.1	Dim cofnod	Dim cofnod	£6.57 i £6.59 yn Morrison's, £6.60 yn Sainsbury's, £6.75 yn Lidl, heb ei	£0.50 yn Morrison's a Sainsbury's, £0.52 yn Lidl	£6.80 yn Morrison's, Sainsbury's a Tesco, £6.79 yn Lidl	£ 0.52

					ganfod yn Tesco			
Gwirod brand eu hun: fodca a jin 37.5% potel 500ml	Morrison's a Sainsbury's	18.8	Dim cofnod	Dim cofnod	£9.38 yn Sainsbury's £9.50 yn Morrison's	£0.50 yn Sainsbury's, £0.51 yn Morrison's	£9.38 yn Sainsbury's £10.50 yn Morrison's	£0.50 yn Sainsbury's, £0.56 yn Morrison's
Gwirod brand eu hun: fodca a jin 37.5% potel 700ml	Lidl, Sainsbury's a Tesco	26.3	Dim cofnod	Dim cofnod	£ 13.13	£ 0.50	£13.13 yn Lidl a Sainsbury's £13.15 yn Tesco	£ 0.50 ym mhob siop
Gwirod brand eu hun: fodca a jin 37.5% Potel 1 litr	Lidl, Sainsbury's a Tesco	37.5	Dim cofnod	Dim cofnod	£18.75 yn Lidl, £18.80 yn Sainsbury's a Tesco	£ 0.50 ym mhob siop	£18.75 yn Lidl a Tesco, heb eu canfod yn Sainsbury's	£ 0.50
jin brand eu hun 37.5% Potel 1.5 litr	Sainsbury's	56.3 uned	Dim cofnod	Dim cofnod	£ 28.13	£ 0.50	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth

Gwinoedd cyfnerthedig

Fel gwirodydd, roedd nifer o'r diodydd rhataf yn y categori hwn ar y trothwy 50c yr uned rhwng 2020 a 2023. Erbyn 2024, roedd prisiau un neu ddau wedi dechrau codi ychydig uwchben y trothwy hwn, eto mae'n debyg o ganlyniad i chwyddiant prisiau cyffredinol.

Enw'r ddiodyd, ABV, maint	Gwerthwr/gwerthwyr	Unedau alcohol fesul cynhwysydd	Pris 2019	Pris fesul uned yn 2019	Pris 2023	Pris fesul uned yn 2023	Pris 2024	Pris fesul uned yn 2024
Cream Fortified British Wine 15% Potel 1 litr	Tesco	15	£ 5.50	£ 0.37	£ 7.50	£ 0.50	£ 7.50	£ 0.50
Fortified British Wine 14.5% Potel 1 litr	Sainsbury's	14.5	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	£ 7.50	£ 0.52
Manor Hall 15% Potel 1 litr	Morrison's	15	£ 5.50	£ 0.37	£ 7.50	£ 0.50	£ 7.75	£ 0.52
Nobleman 15% potel 700ml (1 litr yn 2024)	Lidl	10.5 (15 yn 2024)	£ 3.15	£ 0.30	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	£ 7.50	£ 0.50
Old Westminster 13% potel 700ml	Morrison's a Tesco	9.1	£3.50 yn Morrison's, £3.60 yn Tesco	£0.38 yn Morrison's, £0.40 yn Tesco	£4.55 yn Morrison's, heb ei ganfod yn Tesco	£0.50 yn Morrison's, heb ei ganfod yn Tesco	£4.75 yn Morrison's, heb ei ganfod yn Tesco	£0.52 yn Morrison's, heb ei ganfod yn Tesco
Sieri brand eu hun 17.5%	Sainsbury's	13.1	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	£ 6.57	£ 0.50	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth

potel 750ml								
Tio Nico Cream Sherry 17% potel 750ml	Lidl	12.8	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	£ 6.39	£ 0.50	£ 6.39	£ 0.50

Cwrw

Yn gyffredinol, gwelwyd dim ond nifer fach o gwrw ar neu o gwmpas y trothwy 50c fesul uned, ac mae'r rhain wedi tueddu i fod naill ai'n arbennig o wan (2%) neu'n arbennig o gryf (hyd at 8.5%). Un pwynt diddorol i'w nodi yn y tabl isod yw ei bod yn ymddangos bellach bod Lidl yn gwerthu ei lager rhataf ar ddau gryfder a chyfaint gwahanol, er mwyn gallu ei gadw ar y trothwy 50c fesul uned.

Enw'r ddiod, ABV, maint	Gwerthwr/gwerthwyr	Unedau alcohol fesul cynhwysydd	Pris 2019	Pris fesul uned yn 2019	Pris 2023	Pris fesul uned yn 2023	Pris 2024	Pris fesul uned yn 2024
Depot No. 90 Lager a Bitter 2% 4 x Can 440ml	Sainsbury's	0.9 y can	£1.10 am 4 can	£ 0.31	£ 1.85	£ 0.51	£ 1.85	£ 0.51
Excelsior Lager 4% 4 x Can 440ml (500ml yn 2024)	Lidl	1.8 y can (2 yn 2024)	£2.45 am 4 can	£ 0.34	£3.52 am 4 can	£ 0.50	£4.00 am 4 can	£ 0.50
Excelsior Lager 3.4% 4 x Can 500ml	Lidl	1.7 y can	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	£3.40 am 4 can	£ 0.50
Savers Lager and Bitter 2% 4 x Can 440ml	Morrison's	0.9 y can	£1.10 am 4 can	£ 0.31	£1.76 am 4 can	£ 0.50	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth
Lynx Super 7.5%	Spar	3.75 y can	Heb ddod o	Heb ddod o hyd	£ 1.99	£ 0.53	£ 2.25	£ 0.60

can 500ml sengl			hyd iddo ar werth	iddo ar werth				
Oranjeboom 8.5% can 500ml sengl	Spar	4.3 y can	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	£ 2.15	£ 0.50	£ 2.19	£ 0.51

Gwinoedd

Fel yn ein harolygon blaenorol, dim ond mewn archfarchnadoedd disgownt y daethpwyd o hyd i boteli sengl o win ar neu'n agos at y trothwy 50c yr uned. Mae MUP wedi cael effaith ar brisiau gwin mewn siopau eraill, ond dim ond yn achos gostyngiadau aml-bryniant (e.e. 25% oddi ar bris wrth brynu 6 neu 12 potel).

Enw'r ddioid, ABV, maint	Gwerthwr/gwerthwyr	Unedau alcohol fesul cynhwysydd	Pris 2019	Pris fesul uned yn 2019	Pris 2023	Pris fesul uned yn 2023	Pris 2024	Pris fesul uned yn 2024
Italian Chardonnay 750ml	Lidl	8.6	£ 3.69	£ 0.43	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth
Australian Chardonnay 12.5% potel 750ml	Lidl	9.4	£ 3.89	£ 0.41	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	£ 4.79	£ 0.51
South African Chenin Blanc 13.5% potel 750ml	Lidl	9.8	£ 3.99	£ 0.41	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth
Conde Noble 11% (10% yn 2024) potel 750ml	Lidl	8.3 (7.5 yn 2024)	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	£ 4.13	£ 0.50	£ 3.75	£ 0.50

Vineyard Sauvignon Blanc a Chardonnay 12% (11% ar gyfer Sauvignon Blanc yn 2024) potel 750ml	Lidl	9 (8.3 ar gyfer Sauvignon Blanc yn 2024)	Heb ddod o hyd iddo ar werth	Heb ddod o hyd iddo ar werth	£ 4.50	£ 0.50	£4.50 ar gyfer Sauvignon Blanc, £4.59 ar gyfer Chardonnay	£0.54 ar gyfer Sauvignon Blanc, £0.51 ar gyfer Chardonnay
--	------	--	------------------------------	------------------------------	--------	--------	---	---

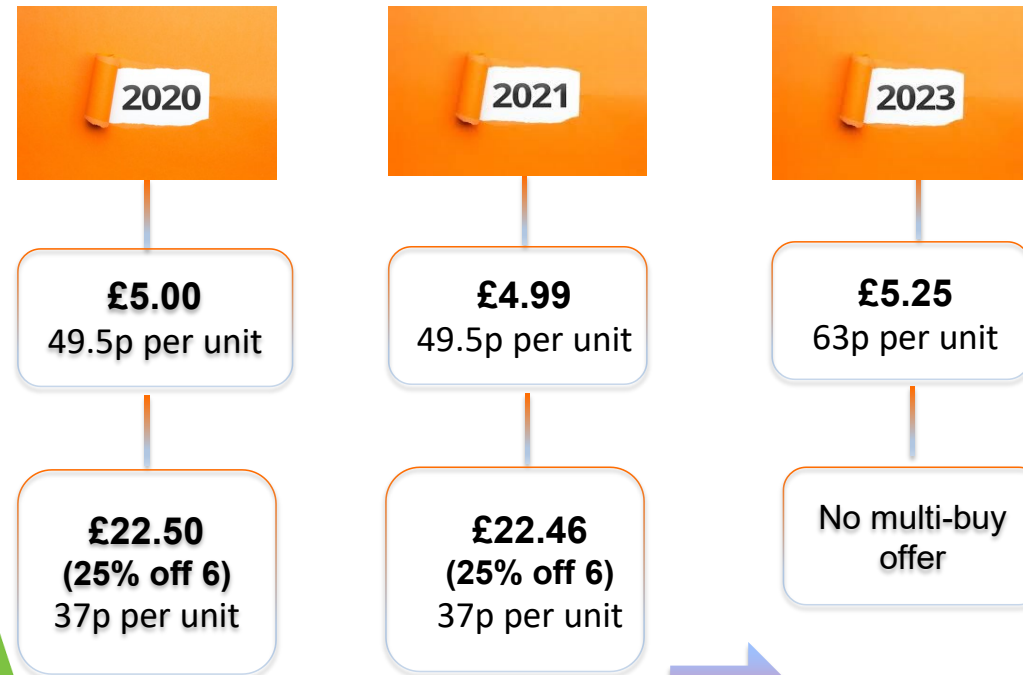
2.3 Prisiau alcohol archfarchnadoedd yng Nghymru a Lloegr Rhag 2020-2023

Hardy's Stamp of Australia Shiraz Cabernet ENGLAND

ALCOHOL
CHANGE^{UK}

ASDA

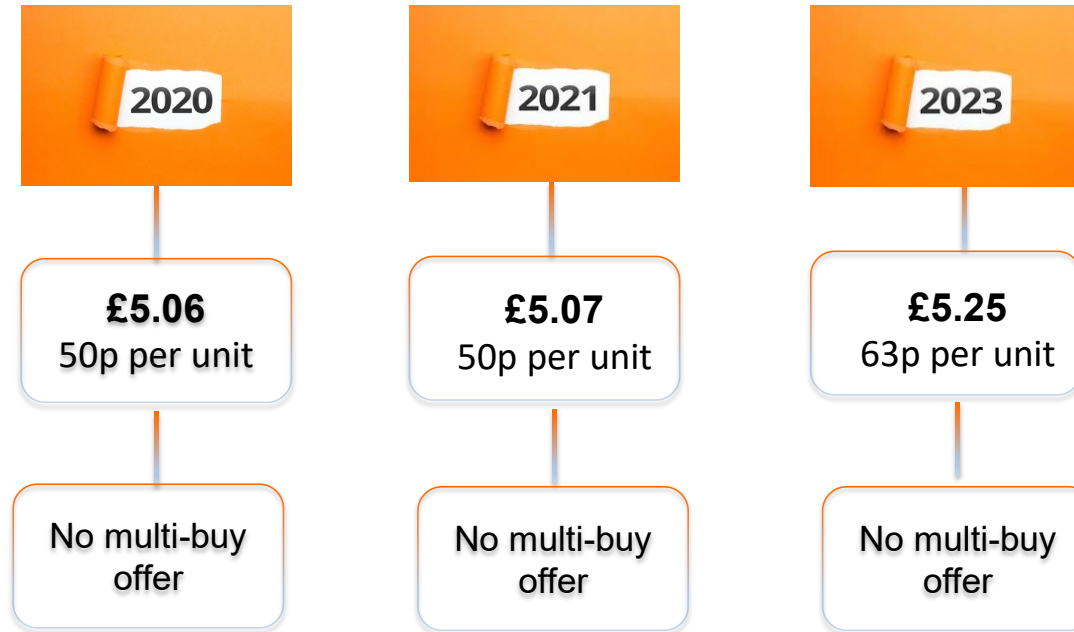
***Unit content reduced
from 13.5%abv to 11%abv**

Hardy's Stamp of Australia Shiraz Cabernet WALES

ALCOHOL
CHANGE^{UK}

ASDA

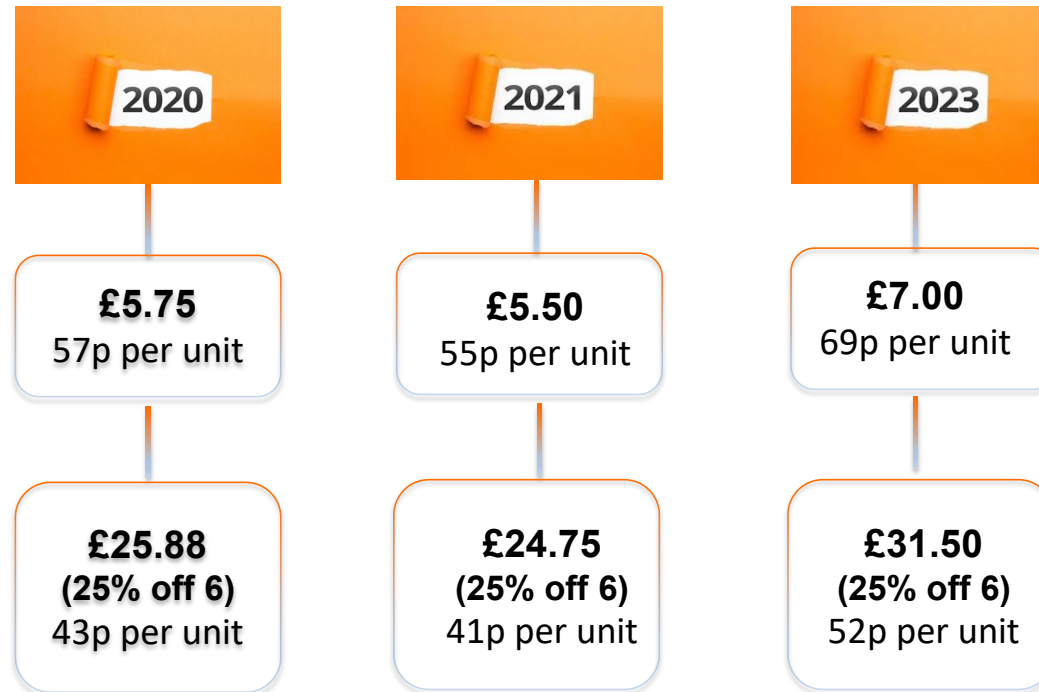
*Unit content reduced
from 13.5%abv to 11% abv

Barefoot Merlot Red ENGLAND

ALCOHOL
CHANGE^{UK}

Sainsbury's

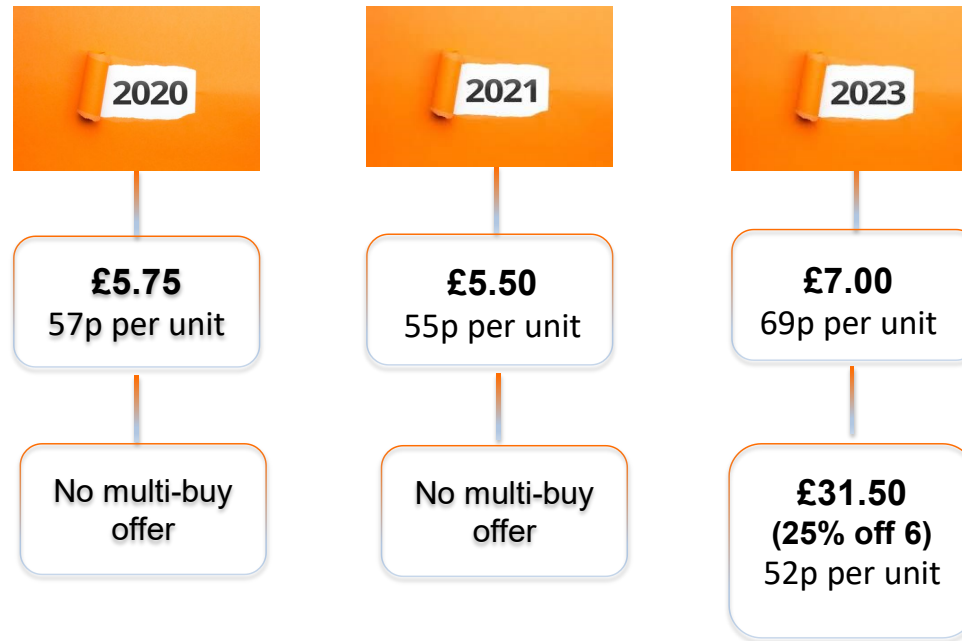

Barefoot Merlot Red WALES

ALCOHOL
CHANGE^{UK}

Sainsbury's

Foster's lager 18 x 440ml
ENGLAND

ALCOHOL
CHANGE^{UK}

ASDA

2020

£12.00
38p per unit

£20.00
(2 for £20)
32p per unit

2021

£12.97
41p per unit

£20.00
(2 for £20)
32p per unit

2023

£11.00
38p per unit

No multi-buy offer

*Unit content reduced
from 4%abv to 3.7%abv

Foster's lager 18 x 440ml
WALES

ALCOHOL
CHANGE^{UK}

ASDA

2020

£15.84
50p per unit

No multi-buy
offer

2021

£15.84
50p per unit

No multi-buy
offer

2023

£14.66
51p per unit

No multi-buy
offer

*Unit content reduced
From 4%abv to 3.7%abv

Carling lager 4 x 440ml
ENGLAND

ALCOHOL
CHANGE^{UK}

ASDA

2020

£3.49
49.5p per unit

No multi-buy
offer

2021

£3.52
50p per unit

No multi-buy
offer

2023

£4.50
64p per unit

No multi-buy
offer

Carling lager 4 x 440ml
WALES

ALCOHOL
CHANGE^{UK}

2020

£3.52
50p per unit

No multi-buy
offer

2021

£3.52
50p per unit

No multi-buy
offer

2023

£4.50
64p per unit

No multi-buy
offer

Strongbow 2l bottle ENGLAND

ALCOHOL
CHANGE^{UK}

ASDA

2020

£3.50
39p per unit

No multi-buy
offer

2021

£3.50
39p per unit

No multi-buy
offer

2023

Unavailable

Unavailable

**Strongbow 2l bottle
WALES**

**ALCOHOL
CHANGE^{UK}**

ASDA

2020

£4.50
50p per unit

No multi-buy
offer

2021

£4.50
50p per unit

No multi-buy
offer

2023

Unavailable

Unavailable

**Strongbow 440ml x 12
ENGLAND**

**ALCOHOL
CHANGE^{UK}**

2020

2021

2023

ASDA

£9.00

38p per unit

£9.00

38p per unit

Unavailable

£21.00

(3 for £21)
28p per unit

£21.00

(3 for £21)
28p per unit

Unavailable

**Strongbow 440ml x 12
WALES**

**ALCOHOL
CHANGE^{UK}**

2020

£11.88
50p per unit

No multi-buy
offer

2021

£11.88
50p per unit

No multi-buy
offer

2023

Unavailable

Unavailable

ASDA

**Strongbow Dark Fruit 440ml x 10
ENGLAND**

**ALCOHOL
CHANGE^{UK}**

2020

£10.50
58p per unit

£16.00
(2 for £16)
44p per unit

2021

£10.00
57p per unit

No multi-buy
offer

2023

£12.50
64p per unit

£21.00
(2 for £21)
58p per unit

**Strongbow Dark Fruit 440ml x 10
WALES**

**ALCOHOL
CHANGE^{UK}**

2020

£10.00
57p per unit

No multi-buy
offer

2021

£10.00
57p per unit

No multi-buy
offer

2023

£12.50
64p per unit

£21.00
(2 for £21)
58p per unit

Smirnoff vodka 1 litre
ENGLAND

ALCOHOL
CHANGE^{UK}

TESCO

2020

£16.00
43p per unit

No multi-buy
offer

2021

£16.00
43p per unit

No multi-buy
offer

2023

£18.00
48p per unit

No multi-buy
offer

Smirnoff vodka 1 litre
WALES

ALCOHOL
CHANGE^{UK}

2020

£18.75
50p per unit

No multi-buy
offer

2021

£18.75
50p per unit

No multi-buy
offer

2023

£18.75
50p per unit

No multi-buy
offer

Gordon's gin 1 litre ENGLAND

ALCOHOL
CHANGE^{UK}

2020

£15.99
43p per unit

No multi-buy
offer

2021

£15.99
43p per unit

No multi-buy
offer

2023

£18.00
48p per unit

No multi-buy
offer

Gordon's gin 1 litre WALES

ALCOHOL
CHANGE^{UK}

2020

£18.75
50p per unit

No multi-buy
offer

2021

£20.50
55p per unit

No multi-buy
offer

2023

£18.75
50p per unit

No multi-buy
offer

Key takeaways

ALCOHOL
CHANGE^{UK}

- **MUP is an effective intervention in raising the prices of cheap alcoholic products**
- **The differences in prices between England and Wales have been eroded**
- **Multi-buy deals in Wales are back!**

Atodiad 3 - Llenyddiaeth sy'n seiliedig ar bolisiau 2024-22

(Cyflwynir mewn trefn gronolegol – y diweddaraf yn gyntaf)

Awduron*	Dyddiad	Nodyn	Dolen
Alcorn, T.	2024	Erthygl yn amlinellu'r heriau sy'n wynebu llywodraethau sydd eisiau gosod labeli iechyd (canser) ar gynhyrchion alcohol	Alcorn 2024, The New York Times
Anderson, P., Stockwell, T., Natera, G., et al	2024	Mae'n archwilio'r cwestiwn pam nad yw isafswm pris wedi cael ei fabwysiadu'n ehangach	Anderson 2024, The BMJ
Bokhari, F.A.S., Chakraborty, R., Dobson, P.W., et al	2024	Mae'n edrych ar effeithiolrwydd rheolaethau prisiau mewn pandemig – mae'n awgrymu eu bod yn cael effaith sobri.	Bokhari 2024, Wiley Online Library
Fitzgerald, N., O'Donnell, R., Uny, I., et al	2024	Mae'n archwilio pedwar dull gwahanol o ymdrin â pholisïau sy'n ymwneud â niwed alcohol – mae'n dod i'r casgliad bod prisio yn 'fan melys'	Fitzgerald 2024, ScienceDirect
Manthey, J., Gobina, I., Isajeva, L., et al	2024	Cipolwg ar gymharu profiadau mewn pum gwlad Ewropeaidd o godi trethi alcohol – yn dod i'r casgliad bod cynnydd mewn trethi yn arwain at lai o ddefnydd	Manthey 2024, Springer Nature Link
Mantzari, E., Ventsel, M., Pechey, E., et al	2024	Mae'n tynnu sylw at effaith gadarnhaol lleihau cyfeintiau yr alcohol sy'n cael ei werthu drwy leihau maint y gwydr	Mantzari 2024, PLOS Medicine
Marzan, M.B., Callinan, S., Livingston, M., et al	2024	Modelu pedwar polisi prisio gwahanol ar gyfer Awstralia. Mae'n dod i gasgliad y byddent yn arwain at lai o ddefnydd ac yn lliniaru baich niwed sy'n gysylltiedig ag alcohol.	Marzan 2024, ScienceDirect
Sefydliad Iechyd y Byd	2024	Tynnu sylw at amrywiaeth o ddylanwadau yn y diwydiant ar ymddygiad fel – bwyd alcohol, cynhyrchion fferyllol a thybaco	WHO 2024
Angus, C.	2023	Modelu ar gyfer cyfyngiadau prisio a hyrwyddo ar gyfer Gogledd Iwerddon	Angus 2023, health-ni.gov.uk

Alcohol Focus	2023	Briffio gyda dolenni tystiolaeth yn galw am ymateb i gynnydd mewn marwolaethau sy'n gysylltiedig ag alcohol	Alcohol Focus 2023 (pdf yn unig)
Barry, J and Lyne, J.	2023	Mae'n tynnu sylw at gymhlethdodau a heriau cyflwyno polisi iechyd cyhoeddus yn Iwerddon	Barry 2023, Cambridge University Press
Behúnová, A., Seňová, A., and Bednárová, I.	2023	Adolygiad o lenyddiaeth sy'n edrych ar doll gartref a defnydd o alcohol ar draws gwledydd Ewrop. Daw i'r casgliad bod toll gartref yn gwneud mwy i godi prisiau, incwm i lywodraethau nag y mae'n ei wneud o ran defnydd yn gyffredinol.	Behunova 2024, Addictology Journal (pdf yn unig)
Broadbent, P., Thomson, R., Kopasker, D., et al	2023	Erthygl sy'n edrych ar oblygiadau'r argyfwng costau byw o ran iechyd y cyhoedd: amlinellu mecanweithiau a modelu canlyniadau	Broadbent 2023, The Lancet Regional Health
Bhattacharya, A.	2023	Ymateb byr yn archwilio 'annibendod' gwerthusiad polisi seiliedig ar dystiolaeth mewn perthynas â MUP	Bhattacharya 2023a, Wiley Online Library
Bhattacharya, A.	2023	Papur briffio yn adolygu ystod o bolisïau ar gyfer alcohol, gamblo, tybaco ac ati. Dod i gasgliad bod yr effaith fwyaf yn ymwneud â chodi prisiau neu gyfyngu ar argaeledd.	Bhattacharya 2023b, Social Market Foundation
Chambers, T., Mizdrak, A., Herbert, S., et al	2023	Modelu effaith pedwar mesur polisi alcohol gwahanol yn Seland Newydd. Daw i gasgliad bod mesurau polisi alcohol cynhwysfawr yn gwella mesurau ansawdd bywyd.	Chambers 2023, Wiley Online Library
Holmes, J.	2023	Dadansoddiad o MUP yn yr Alban. Daw i gasgliad ei fod wedi lleihau defnydd, gan gynnwys ymysg yfwyr trymach. Yn tynnu sylw at yr ansicrwydd ynghylch ei effaith ar y rheini sy'n wynebu'r risg fwyaf.	Holmes 2023, Wiley Online Library
Pettigrew, S., Booth, L. And Pinho-Gomes, A-C.	2023	Ymchwil ryngwladol yn dangos mwy o barodrwydd i dderbyn mwy o ymyrraeth gan y llywodraeth mewn polisïau rheoli alcohol.	Pettigrew 2023, ScienceDirect

Robinson, M., Callinan, S., and Taylor, N.	2023	Sylwebaeth ar 'annibendod' yr arbrofion naturiol i werthuso polisi cyhoeddus	Robinson 2023, Wiley Online Library
Taylor, N., Callinan, S., and Robinson, M.	2023	Awgrymu bod dysgu o'r Alban ac Awstralia yn golygu y dylai MUP gael ei fynegio ar gyfer chwyddiant	Taylor 2023, Wiley Online Library
Nicholls, J. and Cairney, P.	2022	Erthygl fanwl yn archwilio'r defnydd o ddamcaniaethau polisi i ddehongli astudiaethau achos iechyd y cyhoedd: yr enghraifft o isafswm pris uned ar gyfer alcohol.	Nicholls 2022a, paulcairney.wordpress.com
Nicholls, J., O'Donnell, R., Mahon, L., et al	2022	Ymchwil yn sefydlu safbwyntiau rhanddeiliaid sy'n dangos cefnogaeth gref i fabwysiadu amcan trwydded iechyd cyhoeddus	Nicholls 2022b, ScienceDirect

*Y tri awdur cyntaf wedi'u rhestru'n unig ac yna mwy na thri yn cael eu dilyn gydag et al.